

Meditatie

In de naam van de vader, de zoon en de heilige geest. Meditatie voor Drievuldigheidszondag.

De zinsnede uit de titel hierboven komt uit de een van de slotverzen van het Mattheüsevangelie. Just leest dit slot voor in de 'overwegend muziek' van vandaag. Het gaat hier om de opdracht die Jezus zijn leerlingen meegeeft bij hun ontmoeting in Galilea: Doop alle volkeren in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Het is geen wonder dat juist op deze zondag – de eerste na het Pinksterfeest – deze tekst gelezen wordt, want het is (bij mijn weten) de enige plek in alle evangeliën waar deze trits in één adem genoemd wordt. De bewering die met deze uitspraak op deze manier gedaan wordt is, denk ik, dat alle drie genoemde personen in of door de doop een relatie aangaan met de dopeling. En dat – nota bene! – door bemiddeling van een andere, een mens!

Als je er goed over nadent is het een heel wonderlijke zaak en het is niet verbazingwekkend dat er eeuwenlang in de kerk debat over is geweest en dat is nog zwak uitgedrukt: er kwam zelfs een schisma van: die tussen de westerse en de oosterse kerken. En ook bij de vrijmaking (de splitsing in de Gereformeerde Kerken) was dit een van de strijdpunten: is de doop nu een garantie voor eeuwig heil of niet? De onderliggende vraag is natuurlijk: kan een ander de aard en inhoud van een relatie tussen twee andere personen bepalen? En zeg ik het nu niet fout??? Gaat het hier niet om een relatie tussen 4 personen??? Ja en nee....Het gaat erom dat deze drie zo innig met elkaar verbonden zijn, dat de één beeld en wezen van de ander is. Zo spreekt – volgens de evangelist Johannes – Jezus namens zijn Vader en daarmee, impliciet, in de Geest van de Vader. Ludo van de Brom (professor aan de RUG) zei het zo: Vader, Zoon en Geest zijn niet los verkrijgbaar.

De vraag die hieronder ligt is natuurlijk deze: kan iemand waarlijk namens iemand anders optreden? De bekende theoloog Kuitert zei eens: Wat wij van boven zeggen, is van beneden. Waarmee hij beweerde (en mijns inziens volkomen terecht) dat wat wij tegen elkaar zeggen over de relatie tussen de drie personen van God en over de relatie tussen God en mens alleen zin heeft als dat aansluit op de relaties die wij kennen. En dan denk ik bij voorbeeld aan het volgende: elk jaar vraag ik aan de belastingdienst vergunning om namens Caroline onze gezamenlijke opgave inkomstenbelasting in te vullen. Die vergunning wordt mij tot nu toe verleend. Op welke grond eigenlijk? En: een ambassadeur van Nederland in zeg Duitsland wordt door de regering van Duitsland geacht namens de Nederlandse regering te spreken. Op welke grond eigenlijk? Het antwoord op het waarom kent u: De belastingdienst en de Nederlandse regering veronderstellen dat mijn relatie met Caroline en de relatie tussen de ambassadeur en Nederland gebaseerd zijn op liefde. Die grondhouding moet ervoor zorgen dat ik en de ambassadeur waarlijk het belang van diegene die wij vertegenwoordigen voor ogen hebben.

Zo wordt ons vandaag de vraag gesteld: Geloof je dat Jezus die of datgene dat hij 'mijn Vader' noemt waarlijk lief had? Zo ja: dan zijn Jezus en zijn Vader waarlijk één en handelen zij in één Geest. En op grond van de liefde die de doopbediener de dopeling toedraagt kan hij of zij spreken in het belang van de dopeling en in het belang van die drie-ene God omdat deze – naar wij weten – niets liever wil dan zich in liefde verbinden met zijn schepsels.

Met een hartelijke groet!

Egbert Smit